

Prof. Dr. Ayşe Baysal Yaşam Öyküsü

(Kendi Kaleminden)

1930-13.08.2016

Eskiden Konya ili Ermenek İlçesi'ne şu anda Karaman ili Sarıveliler İlçesi'ne bağlı Uğurlu Köyü'nde doğdum. Uğurlu, Konya ovası ile hiçbir ilintisi olmayan Orta Toroslar'da bir dağ köyüdür. Babam Çanakkale Savaşı'nda bir bacağını yitirmiş bir hap malûlüdür. Annem ve babam okur-yazar değillerdi. Ben baba tarafından yedinci, anne tarafından dördüncü çocuğum. Benden küçük üç kız kardeşim daha var. Ailem geçimini çiftçilik ve babamın almakta olduğu az miktardaki harp malûlü maaşı ile sağlamaktaydı. Ekip biçtiğimiz tarlalardan ekmeçlik un, bulgur ve nohutumuzu, bahçeden sebze ve meyvemizi, beslediğimiz keçilerden sütümüzü sağlıyorduk. Ailenin yıllık tükettiği et, sadece sonbaharda kesilip kavurma yapılan bir adet keçi olurdu. Birkaç tavuk yumurta ihtiyacımızı karşılardı. Bir katırımız vardı. O da ulaşım ve taşıma gereksinmemizi karşılardı. Oturduğumuz evin üst katında biz, altında hayvanlar barınırdı. Bizim barınağımız iki oda, bir kiler ve bir aralıktan, hayvanların ki bir samanlık ve ahırdan ibaretti.



1938 yılı aile bireyleri ile, ön sıra sağdan üçüncü



1938 yılı, ilkokul

Çocukluğum tam anlamıyla kapalı tarım ekonomisi sistemi içinde geçti. Benden büyüklerden sadece ikisi, 3 yıllık ilkokul öğrenimi görmüşlerdi. Ben okula başlarken ilköğretim 5 yıla çıktı. Bir öğretmen 5. sınıfı okutuyordu. Okula başlamadan iş yaşamına başladım. İşim oğlak gütmek, çeşmeden su getirmektir ve büyüdükçe tarla, bahçe ve ev işleriyle sürdü. En zor iş katır gütmek ve katırla uzakta bulunan tarla ve bahçelerden eve ürün taşımaktır. İlkokul süresince ve ondan sonra bu işler devam etti. Tipik bir köylü kadını olma yolunda ilerliyordum.

Yaşamımın en önemli dönüm noktası 1945 yılına rastlar. Köy Enstitüleri kurulalı 5 yıl olmuştu ve ilk mezunlar köylere dönmeye başlamışlardı. Bunun sonucu Enstitü'lere girmek erkek çocuklar için güçleşmiş, giriş sınavı konmuştu.

Ancak Enstitü'lere, kız öğrencilerin de gönderilmesini teşvik için, bir kız getiren erkek sınavsız okula girebiliyordu. Babam üzerinde önemli etkisi olan bir akrabamız, ikinci oğlunu da Enstitü'ye gönderebilmek için babama baskı yapmaya başladı. Ben ve benim küçüğüm 5 yıllık ilkokulu bitirmiştik. Akrabamız, ikimizden birinin oğlu ile gitmesi için hergün baskısını arttırdı. O sırada en büyük ağabeyimin oğlu kendi dayısının baldızını ikna ederek Enstitü'ye gitmişti. Etkili akrabamızın baskısı ve köyden bir kızın zaten feda edildiği düşünülerek benim gönderilmeme karar verildi. Neden kardeşim değil de bendim? Ben hastalıklı, işe yaramayan, güçsüz, kardeşim ise güçlü ve

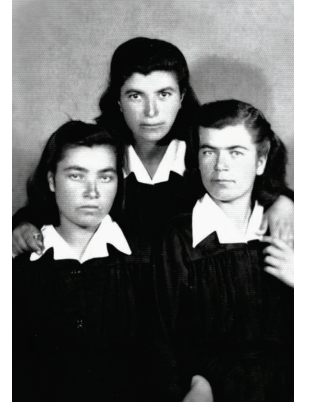


1946 yılı İvriz Köy Enstitüsü arkadaşları ile, ön sıra sağdan ikinci

sağlıklıydı. Annem ve babam “nasıl olsa köyde işe yaramıyor, belki Allah bir kısmet verir” diye beni tercih ettiler. Temmuz ayında bir gün en büyük ablamın kocası, kardeşi Mehmet’i ve beni alarak Konya’nın Ereğli yakınlarındaki İvriz Köy Enstitüsü’ne gitmek için yola çıktık. İki gece yollardaki hanlarda yatarak, tabanvayla üçüncü gün Karaman’a ulaştık. Orada ilk kez gördüğüm trenle Ereğli’ye, oradan da yürüyerek İvriz Köy Enstitüsü’ne ulaştık.

Enstitülerdeki eğitim el ve kafayı birlikte çalıştırmaya dayanıyordu. Öğretim yılı başlayana kadar okula su getirme işi için künk taşıdık, burçak yolduk, ekin biçtik. Öğretim yılının başlamasıyla bu işlerin yanında normal ortaokul ders programları da başladı. Kış aylarında tarla-bahçe işlerinin yerini dikiş-nakiş ve ev işleri aldı. Enstitü’de en çok sevdiğim şey okumaktı. Okuma alışkanlığımı orada kazandım.

Enstitü’ye gitmek kolaydı da, taassubun işkencesini üzerimizde hissetmek çok zordu. Tatilde köye giderken ve köyde kötü kadın muamelesi görüyorduk. Günümüzde o yıllar için “inananlara, camiye gidenlere zulmedildiği” yaygarası koparılıyordu. Halbuki gerçekte bunun tam tersi yaşanmıştı. Okula gidip te, ilerlemek isteyen köy kadınının üzerinde taassubun, zulüm ve işkencesi hüküm sürüyordu. Bu yüzden çok akıllı olmasına karşın, benim küçük kardeşim, daha sonra yeğenim Enstitü’ye gönderilmemişti.



1950 yılı İvriz Köy Enstitüsü, arkadaşları ile, soldan birinci

Enstitü’de okuyan bizlerin saygın kişiler olduğu, üç yıl sonra anlaşılmaya başladı. Benim okul birincisi olmamın ve bunun Enstitü’üzün çıkardığı dergi ile yöreye yayılması, İlçe büyüklerinin köylüleri benim adıma kutlaması, bizlerden onur duymaları gerektiğini ortaya koydu. Sonuçta, herkes erkek çocuğu kadar kız çocuğunu da okutmak için uğraş vermeye başladı ve küçük kardeşim de Enstitü’ye girme fırsatı buldu.

İvriz Köy Enstitüsü’nü bitirdikten sonra öğretmenlerimiz, benim yükseköğretim yapmam için ısrar ettiler ve kendimi Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu’nda (Mesleki Eğitim Fakültesi) buldum. Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu’nun esas amacı Kız Enstitüleri’ne öğretmen yetiştirmek idi. O yıllarda Kız Enstitüleri’nde okuyan öğrencilerin tamamı kentli kızlardı ve çoğunluğunun aileleri orta ve üst sosyo-ekonomik gruplardaydı. Bizim sınıfta milletvekili kızı bile vardı. Şık giysileri, bakımlı görünüşleri, konuşmaları ve davranışlarıyla Köy Enstitüleri’nde ki kızlardan çok farklıydılar. Siyah okul giysisi, kalın postal türü pabuç, köyde güneşin altında kararmış ten ve nasırlı ellerle beni aralarında gördüklerinde oldukça yadırgamışlardı.



1953 yılı Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu arkadaşları ile, soldan birinci

Öğrencilerin kendilerinden farklı gibi gördükleri arkadaşlarına karşı ne kadar acımasız olduklarını ben Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu’na girdiğim aylarda bizzat yaşadım. Giysimle, görünümümle, konuşmamla alay ettiklerinin farkına vardığımdan, kimseyle arkadaşlık etmek içimden gelmezdi. Hatta bir ara okulu bırakmayı bile istedim. Benimle alay ederler korkusu ile ön plana çıkmaktan çekinirdim. Zamanla onlar bana ben onlara alışmamıza karşın, çekingenliğim ve güvensizliğim okul bitene kadar sürdü. Okul yatılı olduğu için zorunlu giderlerimiz karşılanıyordu, fakat giysi ve diğer gereksinimlerimizi, kendimiz karşılamak zorundaydık. Ailemin bana harçlık gönderecek gücü yoktu. Ayrıca yükseköğrenime

devam etmek yerine öğretmen olsaydım, ben onlara katkıda bulunabilirdim. Bu düşüncelerle onlardan para göndermelerini isteyemezdim. En iyisi harcamalarımı iyice kısmaktı. Arkadaşlar kendileriyle sinemaya veya başka bir yere gitmemi istediklerinde “sevmiyorum” diyerek geçiştirirdim. Benim için tek eğlence Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi’nde cumartesi günleri ücretsiz verilen üniversite konserleri ile sanat tarihi öğretmenimiz Cevat Memduh Bey’in götürdüğü bale ve operalar idi. Okula ilke geldiğim günlerde benimle alay eden öğrenci arkadaşlar, kültür derslerindeki başarımın farkına vardıktan sonra bu davranışlarını değiştirdiler. Çoğunluğu Fizik, Kimya, Türkçe gibi dersleri anlamakta güçlük çekiyorlardı. Benimse bu dersleri çalışmama bile gerek yoktu.

Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu mesleğe yönelik olduğundan kültür derslerine fazla önem verilmezdi. Öğrencinin zamanının büyük bölümü atölyelerde geçerdi. Ev idaresi atölyesinde elbise temizleme, leke çıkarma, boya yapma aktivitelerini, yemek atölyesinde de değişik yemekleri yapmayı öğrenirdik. İlk beslenme dersini Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu’nda Doç. Dr. Osman Koçtürk’ten aldım. 1953-1954 eğitim-öğretim yılında son sınıfta okuyordum. Osman Koçtürk Amerika’dan dönmüş ve okulda beslenme dersi vermek üzere görevlendirilmişti. Koçtürk hoca dersi laboratuvar çalışması ile desteklemek için bir laboratuvar oluşturmuş, öğrencilerden kendisine yardımcı olmalarını istemişti. Ben hemen hocaya başvurarak bütün boş zamanlarımı laboratuvarda geçirmeye başladım. O zamana kadar hiç görmediğim hassas teraziler, tüpler, balonlar gibi araç gereci son derece ilgi çekici bulmuştum. Hele deney hayvanlarıyla çalışma, iyi beslenenlerle kötü beslenenler arasında gözlemlediğim farklılıklar beni büyülemişti. Beslenmenin sağlıklı yaşamın temeli olduğunu yaşayarak öğrenme fırsatı bulmuştum. Ne yazık ki son anda yakaladığım bu fırsatı sürdürmem okulu bitirmemle son buldu.



1953 yılı Doç. Dr. Osman Koçtürk ile beslenme dersinde, sağda



1953 yılı Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği Anıtı'nda, sağda çelenk taşıyan



7 Temmuz 1954 Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği Anıtı'nda Saygı Duruşu esnasında

Köy Enstitüsü’nde edindiğim bilgiler yanında bu okulun teorik eğitimi hafif geldi. Bu boşluğu Türkiye Milli Talebe Federasyonu’ndaki çalışmalarım doldurdu. Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği, Ankara Yüksekokullar Öğrenci Birliği’ne, o da Türkiye Milli Talebe Federasyonu’na bağlıydı. Atatürk ve devrimlerine ilk saldırılar o yıllarda başlamıştı. Herhangi bir saldırı olduğunda Milli Talebe Federasyonu olarak ayaklanır, gericileri lanetleme mitingleri düzenler, gençlik olarak devrimlerinin

bekçisi olduğumuzu gösterirdik. Devrimci Gençlik Dergisi aracılığıyla öğrencilerin bilinçlenmesine çalışırdık, her hafta Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'nde düzenlenen üniversite konserleriyle çağdaş müziğin zihinlere yerleşmesine çalışırdık.

Tatlı ve acı anlarıyla 4 yıllık zaman diliminin sonuna geliyorduk. Öğretim yılı sonunda düzenlenecek mezuniyet töreni hazırlıkları başlamıştı. Törende okul ve bölüm birincilerini ödüllendirmek geleneği vardı. O yılın ortalarında Yunanistan Kralı'nın Türkiye ziyareti çerçevesinde okulumuzu ziyaret ettiğinde, babası milletvekili olan bir arkadaşımız okul birincisi olarak Kral'dan armağan almıştı. Bu durum öğrenciler arasında hoş karşılanmamış, arkadaşımızın gerçekten birinci olmadığı halde, okul yönetiminin yanlış davranması eleştirilmişti. Mezuniyette böyle bir duruma meydan vermemek için, son sınıf öğrencileri okul yönetimine verdikleri bir dilekçe ile birincinin dört yıl boyunca alınan notların ortalamasına göre belirlenmesini istemişlerdi. Okul yönetiminin öğrencilerin isteğine uyarak not ortalamasına göre yaptıkları değerlendirme sonucunda, benim hem okul, hem de kendi bölümümüzün birinci olduğu açıklandı. Mezuniyet töreni çok görkemli idi. Okul birincisi olarak diplomamı Cumhurbaşkanımız Celal Bayar'ın, birincilik ödülünü de Ankara Valisi'nin elinden aldım.



1954 yılı Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Diploma Töreni, dönemin Ankara Valisi'nden diplomasını alırken



5 Temmuz 1954 Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Mezuniyet Töreni İstiklal Marşı Söylerken, ilk sıra soldan beşinci

Tek isteğim Köy Enstitüsü orijinli bir öğretmen okuluna tayinimdi ve bu isteğe kavuşarak Beşikdüzü (Trabzon) Kız Öğretmen Okulu'nda öğretmenlik yaşamıma başladım. Öğretmenliğim ancak 8 ay sürdü. Tarım Bakanlığı'nda Ev Ekonomisi Yayım Örgütü kurulduğunu, bunun için bir kurs düzenlendiğini ve benim Kız Teknik'teki çalışmalarım dikkate alınarak bu kursa katılabileceğim haberi geldi.



29 Ekim 1954 Beşikdüzü (Trabzon) Kız Öğretmen Okulu, soldan birinci

İlerlemenin bir yolunun yeninin üzerine atlama olduğuna inandığımdan, teklifi hemen kabul ederek Trabzon'dan İzmir'e Ev Ekonomisi Yetiştirme Merkezi'ne geldim. Altı aylık kurstan sonra Manisa'ya Ev Ekonomisi Uzmanı olarak atandım. Burada bir yıl köylülere ev yaşamlarını iyileştirme konularında yardımcı olmaya çalıştım. Çalışmam o kadar sevilmişti ki yıl sonunda yapılan Tarımsal Planlama Toplantısı'nda köylülerin en büyük isteği kendi köylerinde ev ekonomisi çalışmalarının yapılması oldu. Burada bir anımı anlatmak istiyorum. Manisa yazın çok sıcak olur. Bir gün üzerimde kısa kollu Buldan bezinden bir elbise ile o yılların ünlü politikacısı Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu'nun



1954 Beşikdüzü civarı bir kır gezisinden, ortada önde

çiftliğine yolum düşmüştü. Fevzi Bey beni şöyle bir süzdükten sonra “ben politikacıların, kendilerini halka Müslüman göstermek için kadınların kapanmasına yönelik hareketlerine şaşıyorum, bütün Manisa köylüleri seni bu giysi ile çok seviyor ve sayıyorlar, bunu herkes anlamalı” demişti. Dini inançların siyasete alet edilmesinin anlamsızlığına en güzel yanıtı bu sözler.

Yaşamımın ikinci önemli dönüm noktası 1956 sonuna rastlar. Tarım Bakanlığı'nın görgü ve bilgi arttırmak üzere ev ekonomistlerinden de bir kişinin ABD'ye gönderileceğini öğrendim. Kimi gönderecekleri önceden belirlendiği için, torpilsizlere haber verme zahmetinde bile bulunmamışlardı. Haberi alır almaz formları doldurarak hemen başvurduğum ve sınavı kazanarak yoğun İngilizce kursuna katıldım. Benim İngilizce kursunda başarılı olmam Tarım Bakanlığı'nın niyetini bozmuş, Amerika'ya gönderileceklerin kontenjanını ikiye çıkarmışlardı. Böylece altı aylık kurstan sonra önceden belirlenen arkadaşla birlikte ABD'ye gönderildim. ABD'de bir yıllık görgü bilgi artırma ufkumu da genişletti. Yurda döndükten sonra iki yıl İzmir'de Ev Ekonomisi Yetiştirme Merkezi'nde öğretmen olarak çalıştım. Uygulamalı eğitim-öğretimin en iyi örneklerini burada gerçekleştirdik. Köyde çalışacak insanın önce köyü ve köylüleri her yönü ile tanıması amacıyla yatılı köy stajları eğitim-öğretimin en önemli yönünü oluşturuyordu.



1956 Ev kadınlarına konserve yapımı sırasında eğitim verirken, ABD



1958 Ev Ekonomisi Yetiştirme Merkezi, İzmir, öğrencileri ile, ortada

ABD'de lisanüstü öğrenim görme hayali içindeydim. Bu fırsatı 1960 yılında yakaladım. Okuduğum bir dergide Amerikan Ev Ekonomisi Derneği'nin burs verdiğini öğrenerek başvurduğum ve Virginia Polytechnic Institute and State Üniversitesi'nde lisans tamamlama olanağı buldum. Bu pek kolay olmadı. ABD'de burs kazanmıştım, yol parası da biriktirmiştim, fakat 1960 devrimi herşeyi altüst etti. Benim durumumdakilere ancak yurt dışından bilet gelirse pasaport verilebileceği kuralı getirildi. Devrim öncesi Nisan ayında Türkiye'ye gelen ABD'li bir karı-kocaya Bakanlıktan izin alarak 10 gün rehberlik yapmıştım. Bana o zamanki maaşımın üç katı ücret ödemeyi teklif etmişler, ben ise geziden büyük yarar sağladığımı bildirerek parayı kabul etmemiş, “günün birinde gereksinmem olursa isterim” demiştim. Herşeyin para olmadığını, tok gözlülüğün ödülünü alma zamanı gelmişti. Bu aileye ABD'ye gelemeceğimi bildirince, hemen bir gidiş bileti göndermeyi teklif ettiler. Ne yazık ki bu yeterli değildi. Gidiş-dönüş bileti isteniyordu. Bir iş için Ankara'daydım. Umutsuzca



1961 yılı Virginia Polytechnic Institute and State Üniversitesi'nde laboratuvarında

dolaşırken Türkiye Milli Talebe Federasyonu'nda birlikte çalıştığım Yekta Güngör Özden'e rastladım. Derdimi söyleyince, birlikte ABD'de lisanüstü öğretim için bir fırsat yakaladığımı, sadece gidiş bileti ile bunu değerlendirebileceğimi bildiren bir dilekçe ile Milli Birlik Komitesi'ne başvurup İzmir'e döndüm. Elimden kaçıp giden fırsatın umutsuzluğunu yaşarken, İzmir Emniyet Müdürlüğü'nden pasaport alabileceğimi belirten bir telefon geldi. Onlar da hayret etmişlerdi ve bana torpilimin kim olduğunu sorduklarında "kendimi ve ileriye dönük arzu ve ideallerimi iyi anlatmam" demiştim. Birkaç gün içinde pasaport ve ABD vizesi alarak yola çıkmam gerektiğini öğrenmiştim. Ancak elimde sadece İzmir-NewYork için bir bilet, cebimde 2.5 ABD doları vardı. NewYork'tan Virginia'ya gitmek için en az 20 dolar gerektiğini öğrenmiştim. Yurtdışına döviz çıkarmak da yasaktı. O sırada iki yıl birlikte çalıştığım ve görevi sona erdiğinden Atina'ya gitmekte olan Amerika'lı bir bayana Türk parası verdim. O zaman serbest piyasadaki kura göre, daha doğrusu karaborsa fiyatı karşılığı bana Atina'da 20 dolar bırakmayı önerdi. Fakat kendisi Atina'dan Selanik'e gideceğinden parayı bırakacağı bir adres tarif etti. Riskli bir işti, ya adresi bulamazsam, ya da parayı bırakmazsa ne yapardım?



1960 yılı Virginia Polytechnic Institute and State Üniversitesi'nde burs verilirken



1963 yılı Virginia Polytechnic Institute and State Üniversitesi'nde seminer materyali hazırlarken



1961 yazı arkadaşı ile, ABD

Böyle bir durumda saatimi, fotoğraf makinamı satarak Virginia'ya ulaşabileceğimi düşünerek uçağa bindim. İki gün Atina'da kalmak gerekiyordu. Kendimce ona da çözüm düşündüm. Gündüz kenti dolaşır, gece de havaalanında beklerdim. Yiyecek sorunum yoktu. Arkadaşlar birkaç kutu bök-çörek ve meyve hazırlamışlardı. Uçakta dünyayı çok az bir para ile dolaşmasını bilen bir Hollanda'lı bir de Alman gençle tanıştım. Onlar da Atina'da çok ucuz kalınabilecek yerleri biliyorlardı. Atina'da uçaktan iner inmez Amerikalı kadının verdiği adrese koştum. Zarfın içinde 22 dolar bulunca nasıl sevdiğimi kimse anlayamaz. İki gün Atina'da bir Hollanda'lı, bir Alman ve bir Türk çok güzel zaman geçirdik. Sonunda New-York'daydım. Havaalanından otobüsle kent otobüs terminaline, oradan da şehirlerarası otobüsle bir sabah vakti öğrenim göreceğim üniversitenin bulunduğu Blacksburg'a ulaştım. Cebimde 1 dolarım kalmıştı. Ev Ekonomisi Fakültesi Dekanı'nı ziyaret ettim. Üniversiteye kaydım yapılmıştı, bursu alabilmem için bir hafta kadar zaman geçmesi gerekiyordu. Türkiye'de iken Fisher'ler yazdıkları mektupta bana üniversitenin ilk günlerindeki harcamam için para göndereceklerini bildirmişlerdi. Adresim bile yoktu, koca üniversitede o mektup beni nasıl bulurdu? Burasının Amerika olduğunu o anda öğrendim. Etrafa bana gelecek mektuplara nasıl ulaşacağımı sorduğumda, üniversiteye kaydımın yapıldığı anda



1965 yılı doktora diploması ile

öğrenci birliği binasında adıma bir posta kutusu tahsis edildiğini öğrendim. Zarfın içinden çıkan 25 dolarlık çek, bursumu alana kadar bana yetiyordu. Eylül 1960'da başlayan ABD'de lisansüstü öğrenim yaşamım 1965 Ocak sonu doktora derecemi almamla sonuçlandı. Bu da kolay değildi. Önce bir yıllık burstan sonra yüksek lisans için ikinci bir burs, sonra da doktora için Wisconsin Üniversitesi bursunu kazanarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nden tek kuruluş almadan öğrenimimi tamamladım. Burslar sadece akademik başarı için veriliyordu. Ve çok çalışmayı gerektiriyordu. Hasta olsan, derslerin birinden bile B'nin altında not alsan burs kesiliyordu. Doktoramı tamamladığımda danışmanım "bu bölümde 2.5 yılda doktora tamamlayan ilk öğrenci sen oldun" demişti.

Doktorayı tamamlayarak Mart 1965'de yurda döndüğümde kendimi yeni kurulan Köy İşleri Bakanlığı Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü'nde memur olarak buldum. ABD'deki öğretimin her yıl yenilenen Tarım Bakanlığı izni ile oluyordu. Bu izinler için de bir hayli uğraşmam gerekiyordu. Burada yapabileceğim fazla bir şey yoktu. O sırada Atatürk Üniversitesi kurucularından bazı Amerikalılar benim oraya gitmemi istediler. İkinci bir seçenek te Hıfzıssıhha Okulu idi. Ben ikinci seçeneği tercih ederek o zamanın Köy İşleri Bakanlığı Müsteşarı, şimdi Türkiye Kalkınma Vakfı Başkanı Sayın Prof. Dr. Necmi Sönmez'in yardımlarıyla Köy İşleri Bakanlığı'ndan muvafakat alıp, Prof. Dr. Orhan Köksal'la çalışmak üzere

Sağlık Bakanlığı Hıfzıssıhha Okulu'nda beslenme uzmanı olarak göreve başladım. Beslenme ve Diyetetik Bölümü 1962 yılında kurulmuş olmasına karşın, esas meslekle ilgili dersleri okutan sadece Prof. Dr. Orhan Köksal vardı. Bana da bir ders vermem teklif edildi ve 1966-1967 öğretim yılının bahar semestresinde ek görevle bu kurumda ders vermeye başladım. Aynı zamanda Hemşirelik Yüksekokulu ve Hemşire Koleji'nde de ders vermem istendi. Böylece adeta ek görevli değil, Hacettepe'nin tam zamanlı bir öğretim elemanı gibi çalışıyordum. Aynı zamanda esas görev yerim olan Hıfzıssıhha Okulu'nda da çalışmalarımı sürdürüyordum.

Hıfzıssıhha Okulu'nda görevli ve Hacettepe Diyetetik Bölümü'nde ders verirken, Atatürk Üniversitesi'nden orada görev almam için tekrar teklif gelmeye başladı. Bu kez teklif o zaman Ankara Üniversitesi Rektörü olan Prof. Dr. İhsan Doğramacı aracılığıyla yapıldı. Ankara Üniversitesi Rektörü olarak Doğramacı, Atatürk Üniversitesi'nin kuruluşuna yardımcı oluyordu. Kuruculuk görevi alan Amerikalı öğretim üyeleri ABD'dekine benzer olarak kurulan bu üniversitede yer alan Ev Ekonomisi Bölümü'nün başına benim geçmem için Doğramacı'ya yardımcı olmasını istemişlerdi. Doğramacı beni ne zaman görse "seni Erzurum'a gönderelim" demeye başlamıştı. Bir gün o zaman Hacettepe Üniversitesi Rektörü olan Prof. Dr. Doğan Karan'a bu durumu açıkladım. Diyetetik Bölümü'nün o alanda yetişmiş hiçbir öğretim üyesi yoktu. Benim ayrılmamın doğru olmayacağını, buna izin vermeyeceğini "ne yapalım isteyen bir yüzü, vermeyenin iki yüzü..." diyerek benim Hacettepe'de kalmamda etkili oldu. Hatta "sen bu aralar Hoca Bey'e görünme" demişti. Sanırım bir süre sonra Doğramacı Atatürk Üniversitesi'nde onun ABD'de gözlemlediği sistemin oluşmayacağını anlamış olmalı ki, Hacettepe'de Ev Ekonomisi Yüksek Okulu'nun kurulmasına karar verdi. Böylece



1966 yılı Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri ile

1968 yılında Sağlık Bilimleri Fakültesi'ne bağlı Ev Ekonomisi Yüksek Okulu kuruldu. Bu okulun çekirdeğini Diyetetik Bölümü oluşturuyordu. Buna ek olarak Çocuk Gelişimi ve Eğitimi ile Ev İdaresi ve Aile Ekonomisi olmak üzere iki bölüm daha eklendi. Bir yükseköğretim kurumu olarak diyetisyen yetiştirme yanında Beslenme Bilim Dalı'nda araştırma ve yayın faaliyetleri de bölümün amaçları arasında olması gerekirdi. Buna yönelik yaptığımız öneriler doğrultusunda bölümün adı da Beslenme ve Diyetetik olarak değiştirilmişti. Her geçen gün gelişen bölüme eleman yetiştirmek amacıyla lisansüstü öğretim programı da başlamıştı. Buna karşın hala bölümün kadrolu elemanı da yoktu. Bir gün Doğramacı beni çağırarak artık tam gün görevle Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nün başına geçmemi istedi. Hemen Sağlık Bakanlığı'na talep yazısı yazıldı. Bakanlığa yazının sonucunu öğrenmeye gittiğimde zorunlu hizmetim olduğundan dolayı gelen talebe olumsuz cevap verilmek üzere olduğunu öğrendim. Doğramacı bir şeye karar verince o işin hemen olmasını isterdi. Bana sorunun ne olduğunu sorunca durumu aktardım. Hemen Sağlık Bakanı'nı arayarak olumsuz cevabı olumluya çevirtti. Böylece Ekim 1968 yılı başında Hacettepe'de kadrolu olarak göreve başlamış oldum. İki buçuk yıllık resmi hizmetim resmi kayıtlarda yoktu. Öğrenimlerine katkıda bulunduğum ilk mezunlar 30. ve 40. hizmet yılı ödülleri alırken, ben ancak 25. yıl hizmet plaketi alabildim. Bu bana biraz burukluk vermesine karşın, yetişmelerine katkıda bulunduğum kimselerin eksilmeyen saygılı tutumları karşısında önemsizdi.

On öğrenci ile eğitim-öğretime başlayan Diyetetik Programı, 1963 yılında Hacettepe Sağlık Bilimleri Yüksekokulu'nun "Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi" haline gelmesiyle, "Temel Bilimler Yüksekokulu"na bağlı bir bölümü haline getirilmiştir. Yüksekokul Müdürlüğü görevini Prof. Dr. Bozkurt Güvenç'in yaptığı Diyetetik programının eğitim-öğretim faaliyetleri, hastanenin merdiven altında ayrılan küçük bir alanda büyük bir özveri ile yürütülüyordu. Programda yer alan dersler histolojiden, farmakolojiye kadar oldukça büyük çeşitlilik gösteriyordu. Daha önce hiç duymadıkları bir mesleğin temsilcileri olacak öğrenciler, meslekleri ve çalışma alanları ile ilgili bilgileri, üniversitenin kütüphanesine gelen Amerikan Diyetetik Derneği'nin dergilerinden takip ediyorlardı. Diyetetik programında yer alan dersler Tıp Fakültesi öğretim elemanları tarafından yürütülüyordu. Daha önce İngiltere'de insan beslenmesi konusunda yüksek lisans derecesi almış, enfeksiyon uzmanı Dr. Orhan Köksal "Hastalıklarda Diyet" dersini vermek üzere görevlendirilmişti. Dr. Orhan Köksal tarafından, Hıfzıssıhha Okulu'nda beraber çalıştığı Dr. Ayşe Baysal'a bu programda ek görev ile "Besin Bilimi" dersini okutması teklif edildi. Dr. Ayşe Baysal, Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) Wisconsin Üniversitesi'nde insan beslenmesi alanında doktora eğitimini 1965 yılında tamamlamış ve Türkiye'ye geri dönmüştü. Bu teklifi heyecanla kabul eden Dr. Ayşe Baysal, 1965-1966 akademik yılının ikinci yarısından itibaren Diyetetik Bölümü'nün akademik kadrosunda yer aldığı anda, Diyetetik Programı'nın öğrencileri üniversite öğrenimlerinin son yarısına gelmişlerdi. O yıllarda, Dr. Ayşe Baysal gibi, ABD'lerinde İnsan Beslenmesi alanında bilim uzmanlığı derecesi almış olan Suna Baykan da araştırma görevlisi olarak akademik kadroya eklendi.

Diyetetik Bölümü Türkiye'nin ilk diyetisyenlerini 6 Haziran 1966 tarihinde mezun etti. Mezun sayısı sadece 10'du. İlk diyetisyenlerin mezun olduğu bu tarih, mesleğin 20. yılının kutlandığı 6 Haziran 1986 yılından itibaren "Diyetisyenler Günü" olarak kabul edilmiş ve o tarihten itibaren her yıl çeşitli etkinliklerle kutlanmaya başlamıştır

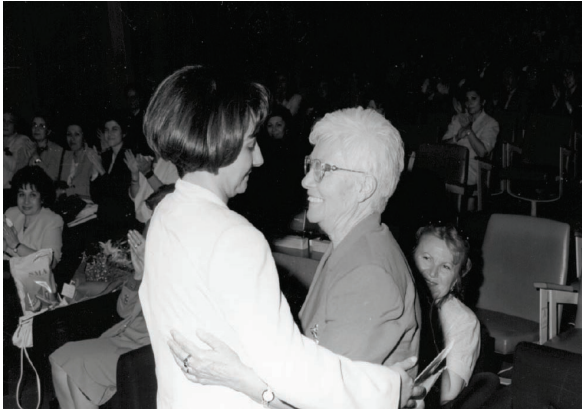
Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nde ki ilk sömestre dersim teorik olarak geçti ve yıl sonunda ilk mezunlarımız Üniversite Hastanesi'nde göreve başladılar. Görevleri o kadar zordu ki, her an onlarla birlikte olmak, ve sıkıntılarını gidermek zorunda



1966 yılı Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik ilk mezunları ile

kalyordum. Biri gelir bir hocanın “kalorisiz diyet” istediğini, diğeri üç aylık çocuğa “neden köfte verilmediği” için azarlandığını söylüyordu. Hepsine yeni yayınları bulup yaptıkları işin bu yayınlardaki bulgulara uyduğunu göstermelerini önerirdim. Bu da işe yaramış, diyetisyenin bilimselliği kabul görmeye başlamıştı. Bir seferinde hangi ayda çocuklara neler verileceğini yaparak hocalara göstermiştik. Bir keresinde hocalardan biri bizim mezunlarımızın süt mutfağında çalışmakta iken, ülkesine dönen Amerika’lı hanımın (süt mutfağında barış gönüllüsü olarak çalışan) yerini tutup tutamayacağını sorduğunda “bizim mezunlarımız süt mutfağında çalışacak elemanları yetiştirir ve onların en iyi şekilde çalışmalarını sağlar” demiştim.

Beslenmenin sadece teorik derslerin işleneceği bir bilim dalı olmadığını söyleye söyleye o zaman müdürümüz olan Sayın Prof. Dr. Bozkurt Güvenç’in yardımlarıyla ilk besin hazırlama laboratuvarını oluşturduk. Daha sonraları, şimdiki mekanlar sağlanabildi. Yer darlığından her yakınışımızda Sayın Hocamız Prof. Dr. İhsan Doğramacı “biraz daha bekleyin size saray yaptırıyorum” derdi. Şimdi ki mekana taşındığımızda Ev İdaresi, Çocuk Gelişimi ve bizim toplamda 60 civarında öğrencimiz vardı. Hastanenin merdiven altından buraya taşındığımızda sahiden saraya gelmiş gibi olmuştuk. Sonradan öğrenci ve öğretim elemanı sayısı katlanarak artınca yine merdiven altları ve koridorlardan bölmelerle sarayımız gecekonduya benzedi.



Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü’nden Emeklilik töreninde kızı Elif ile, 6 Haziran 1997

“Prof. Dr. Ayşe Baysal’ın 1969 yılında Elif adını verdiği kızı dünyaya gelmiştir. Hocamız akademik çalışmaları sırasında kızını hiç yanından ayırmamıştı.”

Hacettepe’de Tıp Fakültesi’nin öğrenime başlamasından önce Hemşirelik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ile Diyetetik programlarının faaliyete geçirilmesine karşın, Tıp dışında doçentliğe başvuran olmamıştı. Halbuki bir mesleğin eğiticisinin o meslekten olması önemliydi. Madem ki Hemşirelik, Fizik Tedavi ve Diyetetik, yüksek öğretim kurumlarıydı ve lisans ve lisansüstü düzeyde eleman yetiştirmekteydiler, öyle ise onların doçent ve profesör olması gerekliydi. Bu alanda ilk adımı atmak

bana düştü. Kendi kendime doçent olabilir miyim diye düşündüm. O zaman bireysel yapılan araştırma, tez haline getirilerek doçentliğe başvuruluyordu. Hıfzıssıhha Okulu’nda çalışırken değişik illerde çocukların beslenme durumlarına ilişkin yaptığım bir çalışmayı önce Pakistan’da yapılan Türkiye, İran ve ABD’den uzmanların katıldığı bir bilimsel toplantıda sunmuş, sonra da bu çalışma İngilizce yayınlanan Türk Pediatri Dergisi’nde yayınlanmıştı. Mikrobiyolojiden bir arkadaş neden o çalışmayı doçentlik tezi olarak sunmadığımı hatırlatınca, daha sonra yaptığım çalışmayı tez olarak hazırlayabileceğimi düşündüm. Düşüncemi Hıfzıssıhha Okulu Müdürlüğü’nden ayrıldıktan sonra Hacettepe Tıp Fakültesi’nde Toplum Sağlığı Bölümü’nü kurarak başına geçmiş olan değerli insan Prof. Dr. Nusret Fişek ile paylaşmak istedim. Hocanın söylediği şu oldu. “Düşünceni gerçekleştirebilirsin, ancak unutma bu ülkede doçent olunmaz, doçent yapılır, çok iyi bir tez hazırlarsın, jüri seni istemezse doçent olamaz, eserin yetersiz bile olsa jüri isterse olursun” demişti. Bu sözlerin geçerliliğini doçent olduktan sonraki çalışma yaşamında ben de gözledim ve bu konuda daima yansız ve bilimsel etiğe uygun hareket etmeye çalıştım. Doçentlik jürime seçilen öğretim üyelerinin başta Prof. Dr. Nusret Fişek olmak üzere özgeçmişimle ilgili bir saplantıları yoktu. Özgeçmişimi hazırlarken “Köy Enstitüsü mezunu olduğumu belirtmemin bir sakıncası olur mu” diye sorduğumda, “Türk Milli Eğitimi’ne büyük katkı sağlamış böyle bir kurumdan mezun olduğun için onur duyarak özgeçmişinde belirtmelisin” sözü beni daha da cesaretlendirdi. Burada doçentlik süresince

karşılaştığım ve hiç unutmadığım anlarımdan bazıları sözlü sınav ve deneme dersinde oldu. Saat 15.30'da sözlü sınavın başlaması gerekirken, jüri saat 16.30'da sınav yerine gelebilmişti. Üyeler bana tezim ve beslenmeye ilişkin sorular sordular ve yanıtladım. Saat 17.00 olunca jüri başkanı olan Prof. Dr. Nusret Fişek "başka sorusu olan yoksa süremiz bitti" diyerek sınavı sonlandırdı. Böylece sözlü sınavım yarım saat sürmüştü. Deneme dersim için en çok telaşlanan ise Prof. Dr. Burhan Say oldu. O sırada öğrenciler dersleri boykot ediyorlardı. Burhan Bey "öğrenci olmadan nasıl ders vereceksin" diye telaşlanmaya başladı. Ben kendisine merak etmemesini, boykota rağmen benim öğrencilerimin ders öncesi anfiyi dolduracaklarını söyledim. Söylediğim çıktı ve öğrenciyle dolu bir anfiye ders vererek doçentlik sürecini tamamladım.



1980 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nde

Sırada eylemli doçentlik sınavı vardı. O yıllarda Hacettepe'de eylemli doçent olabilmek için seçilen jüri önünde İngilizce ders anlatma zorunluluğu vardı. Prof. Dr. Doğan Taner'in huzurunda İngilizce ders anlatarak 1969 Ekim'inde başladığım doçentlik sürecini 1970 Ekim'inde tıp dışı sağlık alanında ilk doçentlik unvanını kazanmış oldum. Bir toplantıda Nusret Hoca "bu yıl incelediğim tezler içinde en iyisi Ayşe'ninki idi" dediğinden bunu iltifat olarak algıladığımı görünce "bu iltifat değil, senin tezini mükemmel demedim, içlerinde en iyisiydi" dediğini duyunca doçentliği gerçekten hak ettiğime inandım.

Bölümün ilk doçenti Prof. Dr. Ayşe Baysal'dır. Dr. Ufuk Güneşli ise 1979 yılında Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nden mezun olan ilk diyetisyen kökenli "Doçent" unvanına sahip olmuştur. Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nde Doçentlik sınavına giren adaylar o tarihlerde ya Tıp Bilimleri Grubu içinde yer alan "21801 Beslenme" Bilim Dalı'ndan ya da "44118 Yemler ve Hayvan Besleme" Bilim Dalı'ndan Doçentlik sınavına müracaat etmekteydiler. Hayvan besleme alanında uzman olan profesörlerinin çoğunlukla olduğu bir jürinin insan beslenmesine yönelik çalışmalarını değerlendirmelerinin uygun olmayacağı görüşü nedeniyle, 30 Mart 1979 tarihinde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'na başvurulmuş ve "21801 Beslenme" Bilim Dalı'nın "İnsan Beslenmesi ve Diyetetik" olarak değiştirilmesine karar verilmiştir.



1973 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri ve araştırma görevlileri ile

Mevzuat gereği doçent olarak beş yıl çalıştıktan sonra profesörlüğe başvurdum. Benimle birlikte o yıl profesörlüğe başvuran tıp ve diğer alanlardan yakından tanıdığım arkadaşlar da vardı. Üniversitedeki süreç normal koşullarda sürerek tamamlandı. O zamanki mevzuat gereği profesörlüğe yükseltildiğimizle ilişkin yazılar, Başbakan'ın onayı için Milli Eğitim Bakanı'na gönderilirdi. Yaklaşık üç haftalık süre sonunda, arkadaşların onay yazıları gelmiş olmasına karşın, benim ki gelmedi. Yazımın ilk gittiği yer olan Milli Eğitim Bakanlığı'ndan sorduğumda, emniyet soruşturması için yazımın Başbakanlığa gönderildiği, fakat cevabın henüz gelmemiş olduğunu söylediler ve tekrar yazımın akıbetini öğrenmek için yazı yazdılar. Emniyet'ten yazımın cevabı bir türlü gelmiyordu. Sorunu anlamıştım. Sakıncalıydım ve çok



1972 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri ile

ile Fakir'in içeri alındığını duyar duymaz "gerçek dostluk kötü günde belli olur" özdeyişine uyararak evlerine koştum. Eşi, üzerinde çalıştığı bir romanın müsveddelerini evin aranması sırasında yitirilmemesi için elime tutuşturdu. Onlardan çıktıktan sonra doğru üniversiteye döndüğüm için dosyayı getirip laboratuvardaki çekmecelerden birine koydum. Ne bilebilirdim ki o dosyanın sonradan tehdit amacıyla kullanılabileceğini? O dönemde aydın ve yazarların çektiği eziyet yanında onlardan birinin ailesine yardım ettiğim gerekçesiyle benim profesörlüğümün onayının gecikmesinin hiçbir önemi yoktu. İçerdekilerin herhangi bir suçu olmadığına göre, ben de onlar arasında olabilirdim. Neyse ki ayrıntılı araştırmalardan sonra sakıncalı olmadığı görüldüğünden iki buçuk aylık gecikmeyle (Aralık 1975 yerine Şubat 1976) profesörlüğüm onaylandı. Ben zaten profesör olmadan da eğitim-araştırma ve yayın faaliyetlerimi yürütüyordum. Profesörlük unvanı kazanmamla birlikte yasa gereği başka daldan birisi tarafından yönetilen yüksekokulun müdürlüğüne de atanmış oldum.

yönlü araştırılmam gerekmişti. Sakıncalı görülmemin nedeni ne olabilirdi? Her şeyden önce özgeçmişimde İvriz Köy Enstitüsü mezunu yazılıydı. Komünist yuvası olduğu savıyla kapatılan bir kurumdan mezun olmam sakıncalı sayılmamda etkili olabilirdi. Diğeri 12 Mart darbesiyle içeri tıklılan yazarlardan Fakir Baykurt ve ailesi ile olan yakınlığım olabilirdi. Fakir'i ikimizin de ortak öğretmeni olan Ali İhsan Beyhan ve Köy İşleri Bakanlığı'nda kısa süreli çalışma sırasında tanışmış olduğum eski bir Yüksek Köy Enstitü'lü olan Osman Eroğlu aracılığıyla tanıştım ve dostluğumuz devam etmekteydi. Bir sürede Fakir'in başkanlığını yaptığı Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS)'nda birlikte çalışmıştık. O zamandan beri dostluğumuz sürmekteydi. Oniki Mart hareketi



1984 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, soldan sağa Prof. Dr. Nazan Bozkurt, Prof. Dr. Aşşe Baysal, Prof. Dr. Sevinç Yücecan, Prof. Dr. Türkan Kutluay Merdol

Fiziksel mekanımız ne kadar dar olsa da üretimimiz hiç duraksamadan sürdü. Sadece yetiştirdiğimiz öğrenci ve öğretim elemanı açısından değil, halkın beslenme konusunda bilinçlenmesinde de önemli başarılar elde edildi. Otuz yıl önce diyetisyenin ne olduğunu bilmeyen kuruluşlar ve halkımız bugün bu meslek mensubunu arar duruma gelmiştir. Bu başarıda, ilk mezunların büyük katkısı olmuştur. Bir mesleğin gelişiminde ve tanınmasında örgütlenmenin önemi gözönüne alınarak daha dördüncü mezunlar meslek yaşamına başlarken, Türkiye Diyetisyenler Derneği kuruldu. Derneğin kurulmasında benim teşvikim kadar bugün öğretim üyesi ve diyetisyen olarak çalışan mezunlarımızın yılmadan, yorulmadan çalışmaları etkili oldu. O yıllarda çıkarılmakta olan 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nda diyetisyenin yer alması için dernek yöneticilerinin nasıl canla başla çalıştıklarını hiç unutamam.

Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü 1969 yılında dördüncü yıl mezunlarını verdiği yıl, mezun diyetisyenler, meslek mensuplarını bir çatı altında toplayacak, onların hem mesleki gelişimlerine destek verecek, hem de mesleki uygulamalarına yönelik standartları oluşturacak yasal düzenlemeleri sağlayacak bir meslek örgütüne gereksinim duymuşlardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda, gerekli işlemler tamamlanarak 1969 yılında “Türkiye Diyetisyenler Derneği” kurulmuştur. Kurucu üyeler Dyt. Türkan E. Kutluay, Dyt. Sevinç Yücecan, Dyt. Ufuk Güneşli, Dyt. Güneş Soysal, Dyt. Şenda Haseki Tunca idi. Yıllarca Dernek merkezi olarak Prof. Dr.



1969 yılı Türkiye Diyetisyenler Derneği'nin ilk genel kurul toplantısında Dernek Başkanı Prof. Dr. Türkan Kutluay Merdol ile

DERNEKLER ÜYE	
ADI SOYADI	AYŞE BAYSAL
BABA ADI	ÖSMAN
DOĞUM YERİ ve TARİHİ	ERMEK 1932
LİVRÜĞÜ	T.C.
İKAMETGAHİ	Hacı Özalp A-3 Nispetiye MENTİONALLE
ÜYELİK KARARININ TARİHİ	9.7.1970
VE NO:	1
YILLIK AİDAT TARİHİ	10 TL
MİSLEĞİ:	ÖĞRETİM ÜYESİ
DÜŞÜNCELER:	HÜ.Sağlık Tal.Y.O. İçişleri Dpti.
ÜYELİKTEN AYRILIŞI	
ÜYE AİDATI TAHSİLİ	

Türkiye Diyetisyenler Derneği üyelik bilgileri, 1969

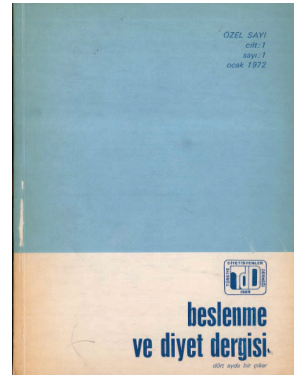
ile açıklanabilir. Bu sloganı 1970'lerde Beslenme ve Diyet Dergisi'ni çıkarmaya başladığımızdan beri tekrarladım. Beslenme Bilim Dalı oldukça yenidir. Her geçen gün yeni araştırma bulguları ile zenginleşmektedir. Yeni bilgi ve bulguları izleyerek, mesleki çalışmalarımıza ve günlük yaşamımıza uygulamak zorunluluğunu her öğrenci yıllığındaki yazılarımda belirtmişimdir. Meslektaşlarımızı yeni bulgulardan haberdar etmek amacıyla yayın yaşamına başlayan dergimizin, hala devam etmiş olması önemli bir başarıdır. Bütün diyetisyenlere düşen görev bu yayının bundan sonra da aksamadan sürdürülmesine yardımcı olmalarıdır.

Medya aracılığıyla beslenme eğitim programlarına ilke kez radyo ile başladık. Ankara Radyosu tarafından hazırlanan birçok programa konuşmacı olarak katıldım. İlk televizyon programına TRT'nin Mithatpaşa caddesindeki ilk stüdyosunda katıldım. Daha sonra Kavaklıdere'de ki stüdyoda tek ve seri olmak üzere çok sayıda programa katıldım. Bu yayınların halkın beslenmede bilinçlenmesi konusunda yardımcı olduğum kanısındayım. Bir gün Rıfat Aras bana gelerek TMO (Toprak Mahsülleri Ofisi) için eğitim-reklam programına talip olduğunu söyleyerek katılımımı istedi. Program bilime dayalı beslenme bilgilerini kapsar ise katılabileceğimi söyledim.

Her programda beslenme bilimine ilişkin bir konunun işlenmesi, yanında mercimek ve nohut yemeklerinden birinin yapılmasının gösterilmesi hedeflendi. Programın adı da “Beslenirken” oldu. Bu program bir eğitim programı mıydı yoksa sadece reklam amaçlı mıydı? Bazıları sadece reklam amaçlı

Ayşe Baysal'ın evi kullanılmıştır. Daha sonra Derneğin kendine ait bir mülkünün olmaması nedeniyle, Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Seyit Mercanlıgil'in dernek başkanı olduğu dönemde (2000-2004), Ankara Talatpaşa Bulvarı Gevher Nesibe İş Hanı'ndaki daire satın alınarak dernek merkezi olarak kullanılmaya başlanmıştır. O tarihten itibaren de aynı adres dernek merkezi olarak kullanılmaya devam etmektedir.

Meslek yaşamım ile ilgili temel ilkelerimden biri “bilim durağan değil dinamiktir” sloganı



Editörlüğü'nü yaptığı Beslenme ve Diyet Dergisi'nin ilk sayısı



Prof. Dr. Ayşe Baysal'ın ülke çapında tanınmasına ve "Mercimekçi Hoca" lakabı ile anılmasına neden olan "Beslenirken" programı, Derya Baykal ve Necla Şahinler Özgüneş ile, TRT 1988 yılı

olarak algıladı, bazıları bir eğitim programı olarak değerlendirdi. Sadece reklam olarak algılayanlar programı başından sonuna kadar izlemeyen basın mensupları ile et olmadan beslenilmeyeceğine inanan, fakat gelir düzeyi et almaya yetmeyen dar ve sabit geliri inandı. Programı bir beslenme programı olarak algılayanlar daha çok halk sağlığı eğitimi yapanlar, değişik düzeylerdeki okullarda beslenme dersi verenler, yurt dışı yayınları izleyen yükseköğrenimli kişiler, hastalıkları dolayısıyla yurt dışına gidip gelenler ve elindeki olanakla ailesini biraz daha iyi beslemeye çalışan ev kadınlarıydı. Halk Sağlığı profesörü bir arkadaşımız "siz bu programla halk sağlığı çalışanlarına üç kredilik ders verdiniz" demişti. Bir gün okuldan çıkıp otobüs durağına doğru yürürken genç bir hanım arkamdan koşup "dün akşam programınızda gösterilen yemeği yaptım, eşim de çok beğendi" demişti. Başka bir gün pazarda dolaşırken birkaç hanım yanıma gelip "siz orta direği düşünüyor, bizim yapabileceklerimizi söylüyorsunuz" demişti. Mercimek programından tüketiciler kadar üreticilerin de yarar sağladığını düşünüyorum.

İlkelerimden biri de, ezbere dayalı öğretimden çok yaparak, yaşayarak öğretim sürecidir. Bu sürecin bir yönü laboratuvar çalışmaları, diğer yönü de stajlardır. Bu nedenle ilk yıllardan beri öğretim programımız bu temele dayandırılmıştır. Stajların ne kadar yararlı olduğunu bir iki anımla açıklamak istiyorum. Öğrencilerimizden biri derslerinde oldukça başarısızdı. Toplum beslenmesi saha stajına giderken 4-5 dersten bütünlüme kalmıştı. Bu kadar dersi başaramayacağı ve Eylül'de belki de ilişkisinin kesilebileceği endişesini taşıyordum. Bu öğrenci hem stajını başarı ile tamamladı, hem de bütün derslerini vererek son sınıfa geçti. Merak ederek kendisi ile konuştuğumda "Ben bu mesleğin, insan için bu kadar yararlı olduğunu daha önce bilmiyordum, stajda halkla çalışırken farkına vardım" şeklinde açıklama yapmıştı.



1984 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri ile, hastane stajında



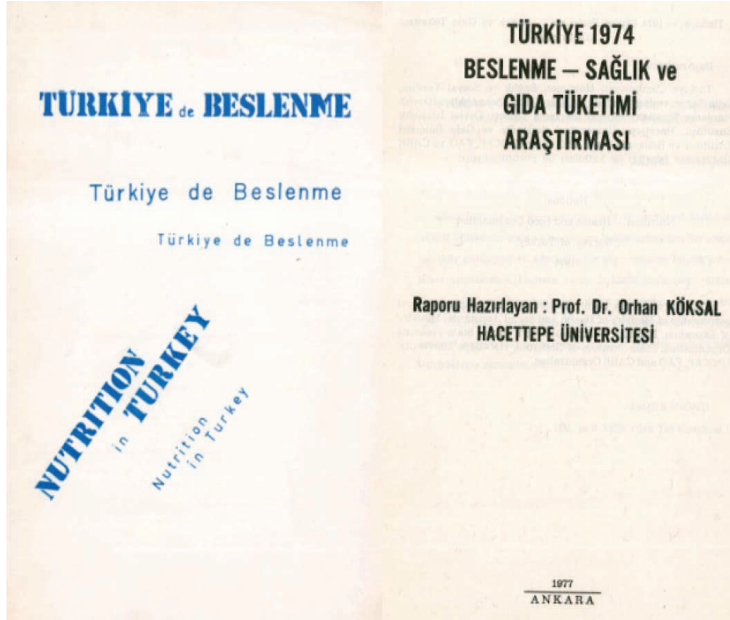
1990 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Beslenme ilkeleri laboratuvarında,

Türkiye'de ilk ulusal çapta beslenme araştırması bölümümüzün gayreti ve öncülüğünde yapıldı. Devlet İstatistik Enstitüsü'nün örnekleme göre ekipler oluşturulup, çalışma programımızı yaptığımızda bana "siz bu öğrencileri iki ay bu kasaba ve köylerde asla çalıştıramazsınız" demişlerdi. Benim yanıtlım ise "ben öğrencilerimi tanıyor ve inanıyorum, hepsi sorun olmadan çalışmalarını yapıp döneceklerdir" demiştim ve sözlerim doğru çıktı. Hakkari'den Edirne'ye kadar yapılan saha stajlarının katılanların en önemli anılarından olduğunu zaman zaman gözlemişimdir.

Türkiye'nin genel beslenme ve sağlık durumunu yansıtan bir araştırma ihtiyacının doğduğu 1974 yılında, böyle bir çalışmanın ilgili devlet kuruluşlarının bir araya gelmesi ile yapılabileceği kararlaştırılmıştı. Devlet Planlama Teşkilatı, Devlet İstatistik Enstitüsü, Tarım, Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıkları, UNICEF ve CARE kuruluşlarının işbirliği ile, "1974- Türkiye Ulusal Beslenme, Sağlık, Gıda Tüketim Araştırması" Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü tarafından yürütülmüş, bu araştırma ekonomik kalkınma plan ve politikalarına ve beslenme konusunda çalışanlara kaynak olmuştur. "1974- Türkiye Ulusal Beslenme, Sağlık, Gıda Tüketim Araştırması" sonuçları 1978 yılında "Türkiye Ulusal Gıda ve Beslenme Planlama Semineri" kapsamında sunulmuştur.



1975 Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri ile yaz stajı esnasında



1974 Beslenme Araştırması



1984 Beslenme Araştırması

Araştırma 1984 yılında "Türkiye Besin Tüketimi ve Beslenme Araştırması" adı ile daha dar kapsamlı (üç il-Adana, Ankara, İstanbul) olarak yeniden gerçekleştirilmiş, 1974 araştırması sonrası değişimin eğilimleri incelenmiş ve bu araştırmaların sürekliliği sağlanmaya çalışılmıştır. Bu araştırmaların her 10 yılda bir yapılması planlanmış ve 1993 yılından itibaren dönem dönem gerekli hazırlıklar da yapılmış, ancak ülke politikalarına bağlı olarak 1984-2010 yılları arasında böyle büyük çapta bir araştırmanın tekrarlanması mümkün olamamıştır. Türkiye'nin Beslenme, Sağlık, Gıda Tüketim Araştırması 1974 ve 1984 verilerinin güncelliğini tamamen yitirmesi nedeniyle, 2010 yılında "Türkiye Beslenme Sağlık Araştırması (TBSA) -2010" Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü tarafından T.C. Sağlık Bakanlığı ve Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi işbirliğinde gerçekleştirilmiştir. Tüm illerde çalışan diyetisyenler bu araştırmada görev almış ve büyük bir özveri ile çalışmıştır.

Hacettepe Üniversitesi bölümlerinde 1976 yılında yeniden bir yapılanma olmuş ve bu süreçte, Beslenme ve Diyetetik Bölümü Ev Ekonomisi Yüksekokulu'ndan ayrılarak "Gıda Analizleri ve Teknolojisi Bölümü" ve "Beslenme ve Gıda Bilimleri Enstitüsü" ile birlikte Sağlık Teknolojisi Yüksekokulu'na bağlanmıştır. Ancak, 1977 yılında Gıda Analizleri ve Teknolojisi Bölümü'nün Gıda Mühendisliği Bölümü'ne dönüştürülmesi ile Mühendislik Fakültesi'ne bağlanması ve Beslenme ve Gıda Bilimleri Enstitüsü'nün kapatılmasıyla 30 yıl gibi uzun bir süre, Beslenme ve Diyetetik Bölümü Sağlık Teknolojisi Yüksekokulu'nun tek bölümü olarak eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmüştür. Beslenme ve Diyetetik Bölümünün başkanlığını uzun yıllar başarı ile sürdüren Prof. Dr. Ayşe Baysal, 1988 yılında bu görevi Prof. Dr. Sevinç Yücecan'a bırakmıştır.



13 Mart 1992, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü akademik personeli ile



1994 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü akademik ve idari personeli ile

Öğretim üyesi olarak görevimin hiçbir zaman öğrenciye sadece bazı bilgileri aktarmak olmadığına inanmışımdır. Elimden geldiğince onların kendine güvenen, ekmeğini taştan çıkararak, her koşul altında yılmadan başarıya doğru koşabilen kişilik kazanmalarının gerekliliğine inanmışımdır. Bunun için de bazen kırıcı olmuşumdur. Ancak hiçbir zaman onlar için zararlı olabilecek bir duruma neden olmamışımdır. Bana hakarete varan sözlerle bağırarak öğrencime "ben hala seni yetiştirmekle görevliyim, fakat meslek yaşamında bu tür davranış senin aleyhine olur, son söyleyeceğini hiçbir zaman ilk söyleme" şeklinde yanıtlamışım. Öğrenci olaylarının yoğun olduğu dönemlerde onlara elimden geldiğince doğru ve itidalli hareket etmeleri konusunda yardımcı olmaya çalıştım. Bu konuda bir-iki anımı aktarmak istiyorum. Bir gün iki öğrenci gelip "bugün ders yapmayın, biz toplantıya gidiyoruz" dediklerinde ben, "ben dersi yaparım, siz devam sürenizi doldurmadınızsa telafiye gelirsiniz, doldurdunuzsa dersi tekrarlıyorsunuz" şeklinde yanıtlamışım. Bu öğrenciler dersi engellemekten tutuklanmışlar ve mahkemeye çıkarıldıklarında dersi engellemediklerini söylemişler. Mahkemeden bize, "o gün dersin yapılıp yapılmadığı" sorulmuştu. Biz de "yapıldı" dediğimiz için öğrenciler salıverilmişlerdi. Kendileriyle konuşmamda tek söylediğim "hangimiz haklıymışız" olmuştu. Yine bir önemli gündü. Önemli günleri düşünerek okula erken



1988 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü araştırma görevlileri ile

gelirdim. Okulda öğrenci çoğunluğu olmamasına karşın, 10-15 kişilik bir grup okulda dolaşıyordu. Polisler de onları kolluyordu. Durumu anladığım için onları bir sınıfa alıp konuşmaya başladım. Sınıfa giren polisler dersi yapmaktaki engellememizi söyleyerek, çocukların götürülmesine engel olunca "sizi de götürürüz" demişler, ben de "sıkıyönetimin yolunu biliyorum, sınıfta ders yapan öğretim üyesini engellediğiniz için ben şikayetçi olurum" sözlerimin üzerine uzaklaşmışlardı. O yıllarda bizlere verilen talimat olay çıkaran öğrenciyi derhal sıkıyönetime bildirmektir. Bu kural benim ilkelere uymuyordu. Benim temel felsefem, öğretim üyesi olarak, benim eğitmediğim öğrenciyi polislin ve hapishanenin hiç eğitemeyeceği idi. Bundan dolayı elimden

geldiğince yerine göre otoriter, yerine göre hoşgörülü davranarak öğrencilerime doğru yolu göstermek oldu. O yıllarda hiçbir öğrencinin zarar görmemiş olması, bu konuda başarılı olduğumuzun kanıtıdır. Oniki Eylül sonrası bazı öğretim üyeleri ve yöneticiler eski günleri anarken “ne kadar korkuyorduk” dediklerinde ben bu sözleri hayretle karşılayıp “öğrencilerinden korkan öğretim üyesi olacağıma derhal istifa ederim” şeklinde yanıtlamışım. Üniversitede yoksul öğrenci olmanın ne demek olduğunu kendi yaşamımdan biliyorum. Ankara’da okurken üzerine yeni bir giysi alabilecek, sinemaya bile gidecek param yoktu. Yatacak yerimiz ve yemeklerimiz okul tarafından karşılanıyordu. Yani parasız yatılı okuyorduk. Öğretim üyesi olduğum yıllarda yoksul öğrenciler, barınma, beslenme, ulaşım ve okul masraflarını kendileri karşılamak zorundaydılar. Ailelerinden yeterli yardım alamayan öğrencilerin sadece Kredi Yurtlar Kurumu’nun verdiği krediyle öğrenimlerini sürdürmeleri güçtü. Bu nedenle hiç olmazsa yazdığım kitapların gelirlerini öğrencilere burs olarak vererek yardım etmeyi düşündüm. Önceleri Türkiye Diyetisyenler Derneği aracılığıyla uzunca bir süre az sayıda da olsa öğrencilerimize katkı sağlamaya çalıştık. Emekli olduktan sonra bu işi vakıf aracılığıyla yapmamızın daha uygun olacağını düşündük. Birikmiş bir miktar param vardı. Vakıf için başvuru yaptığımızda en az 200.000 TL gerektiği söylendi. Bunu sağlamak olana kıszdı. Vakıflar Genel Müdürlüğü’nde beni tanıyanlar ellerinden gelen kolaylığı gösterdiler. Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimi beni görünce “Hocam siz halkımızın beslenme konusunda bilinçlenmesine çok katkıda buldunuz. Şimdi bu işi devam ettireceklere yardımda bulunuyorsunuz” diyerek, vakıf kurma işini kolaylaştırdı. Bir miktar nakit para, çok önceden ucuza aldığım az miktardaki hisse senedi ve tak başıma/çalışma arkadaşlarımla birlikte yazdığımız kitaplardan sağlanacak gelirle, 2002 yılında Prof. Dr. Ayşe Baysal Beslenme Eğitim ve Araştırma Vakfı’nı kurduk. Vakfın kurulup faaliyete geçtiği tarihten itibaren her yıl artan sayıda öğrenciye burs sağlamaya çalışıyoruz. Ancak en çok üzüldüğün konu bursiyer seçimindeki formda “okulu bitirip, ekonomik bağımsızlığımı kazandıktan sonra bir meslektaşımın okumasına katkı sağlayacağım” taahhüdünde bulunanlardan bugüne kadar neredeyse hiç geri dönüş olmamasıdır. Bence gençlerin eğitim-öğretimine katkıda bulunmak en büyük mutluluktur.

ABD’de doktoramı tamamladığım mezuniyet töreninde Wisconsin Üniversitesi Rektörünün “bu diplomayla ekonomik bağımsızlık kazanıyorsunuz, aynı zamanda sosyal sorumluluk altına giriyorsunuz,



1986 yılı, Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü mezunları, Prof. Dr. Gülden Köksal ve Prof. Dr. Selma Birer ile



BESVAK toplantılarından

bu sorumluluğunuzu unutmamalısınız” şeklindeki sözleri benim için rehber olmuştur. Bugüne kadar bu sorumluluğu gençlerin eğitim-öğretimine katkı sağlayarak yerine getirdiğimi sanıyorum.

Zaman zaman otoriter, kendisinden korkulan öğretim üyesi olarak tanınmışımdır. Bu niteliğim bana aktarıldığında “iyi ama bu öğrenciler benden korktukları halde neden sırlarını gelip bana anlatıyorlar” sorusunu sormuşumdur. Sanırım önemli olan karşılıklı güvendi. Yansız davrandığıma bütün öğrencilerimin inandıklarını sanıyorum. Diğer bir nokta da disiplinle hoşgörüyü uyum içinde uygulayabilme başarısını gösterebilmemdir. Öğrencilerimle olan anılarım o kadar çok ki, bundan sonraki yıllarımı o anıları anımsayarak geçirebilirim.

Prof. Dr. Ayşe Baysal 1 Haziran 1997 yılında Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nden emekli olmuş (tören tüm diyetisyenlerin katılabilmesi için 6 Haziran 1997 tarihinde yapılmıştır) ve 2002 yılında Başkent Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nde göreve başlamıştır. Başkent Üniversitesi'nde ki görevinden de 2009 tarihinde ayrılmıştır.



Prof. Dr. Ayşe Baysal'ın emeklilik töreninden, 6 Haziran 1997



Fiziksel Aktivite, Beslenme ve Sağlık Kongresi, Başkent Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, 20-22 Kasım 2009, Ankara, 19 Nisan 2009

Hocamız emekliliğinden sonra da Beslenme ve Diyetetik camiası tarafından düzenlenen tüm bilimsel ve sosyal etkinliklere katılarak yetişmesine katkıda bulunduğu meslektaşlarına destek olmayı sürdürmüştür.



Türkiye Diyetisyenler Derneği Genel Merkezi Açılış Töreni, Prof. Dr. Türkan Kutluay Mordol ve Prof. Dr. Seyit M. Mercanlıgil ile, 28 Kasım 2004



Hacettepe Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü 50. Kuruluş Yılı Etkinlikleri, Prof. Dr. Gülden Köksal ve öğrencileri ile, 6-7 Aralık 2012



Prof. Dr. Ayşe Baysal Hatıra Ormanı'na ağaç dikme töreni, 25 Nisan 1997, Ankara, Sincan, İlyakut Mevkii



Prof. Dr. Ayşe Baysal 1954 yılında Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nu bitirirken eğitimci olarak başladığı ve bir mesleğin kurulmasına öncülük ettiği yaşantısının son dersini, diyetisyen adaylarının yıllarca yetişmesine katkıda bulunduğu Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü 1. sınıf öğrencilerine 04.11.2015 tarihinde vermiştir.



Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü 1. sınıf öğrencilerine 04.11.2015 tarihinde verdiği son dersinden ve ders sonunda Beslenme kitabını imzalarken

Hocamız vefat ettiği 13 Ağustos 2017 tarihine kadar aktif olarak Beslenme ve Diyet Dergisi editörlüğünü sürdürmüştür.

Güncümüzde diyetisyenlik mesleğine büyük bir ilgi bulunmaktadır. İlk kez 1962 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde başlayan Beslenme ve Diyetetik Eğitim-Öğretim 2000'lerden sonra ülkemizi değişik bölgelerinde yürüterek öğretim kurumlarında hızla yayılmaya başlamıştır. Bu kurumların çoğunluğunda, beslenme ve diyetetik alanında yetmiş öğretim üyesi ya hiç bulunmaz ya da sayıları çok yetersizdir. Başka meslek mensupları tarafından verilen yetersiz bilgilerle diyetisyeni yetiştiren olarak sizde Beslenme ve Diyetetik eğitimine ilişkin program, teorik bilgiler yanında mesleki yeterliliği olan öğretim üyeleri ile yaptığı laboratuvar uygulamalarını öğrenen öğrenciler sonra çalışabilecekleri alanlardaki sınavları bir bütün olarak ele almak zorunda. Nasıl bir hastahekim öğretim üyesi, bir anda mühendis, qıda mühendisi öğretim üyesi, lein hekim, hemşire öğretim üyesi tarafından yetiştirilirse diyetisyen de beslenme ve diyetetik öğretim üyesi tarafından yetiştirilirse Beslenme ve Diyetetik öğretim programlarında bazı dersler yatan bilim dallarına meraklı öğretim üyeleri tarafından verilebilir, fakat mesleğin temelini oluşturan ders ve uygulamaları beslenme ve diyetetik içindeki beslenme bilimleri diyetetik ya da klinik beslenme, toplu beslenme sistemleri, toplum beslenmesi, ana-çocuk bes-

lenmesi ana bilim dallarında uzmanlaşmış öğretim üyeleri tarafından usta-çırak ilişkisi çerçevesinde verilmesi zorunludur. Bu şekilde yetiştirilerek diyetisyen topluma yararlı olabilir. Doç. Dr. Mustafa Feyyaz ve arkadaşları tarafından hazırlanan bu eserde diyetisyenin kim olduğu, hangi kriterlere göre yetiştirileceği; meslek etiği; dürüstlüğü, gelişimi, ülkelerindeki örneklerle anlatılmaktadır. Diyetisyen yetiştirmek amacıyla beslenme ve diyetetik bilimini, aşarak istenen yeterliliğin bu alanları gerektiren özelliklere sahip olmak için gerekli diyetisyen olarak için yürüterek öğretim kurumlarına başvurarak öğrenim için bu alanları okumaktan sonra kurumlar tarafından yararlı olur. İhtiyaçta öğrenim alanları bu kitabı okuyarak okudukları kurumlarında yetkililere tabirte bulunmaları gelecekteki ağızdan iyi olur. İhtiyaç mesleklerini ~~yaşam~~ yaşama alanı yetiştirecekleri bu kitabı okuyarak mesleki etik ve davranış ~~kuralları~~ ve uygulamaları konularında özelleşimi yaparak daha iyici bir hayata yönelmeleri yararlı olur. Böyle bir eseri bize kazandıran için Doç. Dr. Mustafa Feyyaz ve arkadaşlarını kutlayarak bu hizmete yararlı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Ayşe Baysal

Prof. Dr. Ayşe Baysal el yazısı örneği



Hocamızla Beslenme ve Diyet Dergisi editörlük çalışması için yapılan son toplantı (Nisan, Ağustos ve Aralık 2016 sayıları Editörden yazıları için), 11 Mayıs 2016



Hocamızın katıldığı son Diyetisyenler Günü Kutlaması, 6 Haziran 2016 (vefatından 2 ay önce)



13 Ağustos 2017 Hacettepe Üniversitesi, M Salonu, Cenaze Merasimi

50. 
Yılı

**Prof. Dr. Ayşe Baysal Anısına:
Fonksiyonel Besin Mercimek**

Prof. Dr. Neslişah Rakıcıoğlu
Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Beslenme ve Diyetetik Bölümü

VI. Beslenme ve Diyetetik Günleri Mezuniyet Sonrası Eğitim Kursu
11.05.2017

Vefatından sonra Prof. Dr. Ayşe Baysal Anısına Kurduğu Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Tarafından Gerçekleştirilen İlk Konferans: Fonksiyonel Besin Mercimek, Prof. Dr. Neslişah Rakıcıoğlu, 11 Mayıs 2017

ANNE ADAYLARI

Tercüman

• Anne adayları, kalsiyumca zengin yiyecekler de yemelidirler.
• Protein ve demirce zengin YEŞİL MERCİMEK, kalsiyumdan da zengindir.

Prof. Dr. Ayşe BAYSAL

Güneş

MERCİMEK, FIRST CLASS

Halkımızın beslenmesinde önemli rol oynayan mercimek, sadece protein değil, aynı zamanda demir, kalsiyum, B12 vitamini ve diğer besin öğeleri açısından da zengin bir besindir. Özellikle yaz aylarında, sıcak ve nemli iklimimiz nedeniyle, vücudumuzun su kaybını telafi etmesi için, mercimeğin tüketilmesi oldukça faydalıdır. Mercimek, aynı zamanda, kanser riskini azalttığı ve kalp hastalıklarına karşı koruyucu etkisi olduğu da bilinen bir besindir. Prof. Dr. Ayşe Baysal

Pahalılıkla vatandaşları, "alternatif gıda" arayışına sevketti

Mutfığa "ucuz formülü"

Ortadirek mutfığında "pirinç pilavı"nın yerini "bulgur", fasulyenin yerini nohut alıyor. Bal hasretini yine reçel veya pekmez bastırarak

EKONOMİ SERİSİ

İstanbul'da vatandaşları "alternatif gıda" arayışına sevketti. Pirinç, kurutulmuş et, ıstırak gibi gelen gıda maddelerinde görülen "saasemli fiyat artışları" yüzünden, bu yiyecekler "ucuzluk" mutfağında oldu. Bulunur yerini "bal hasret" gıda maddeleri alıyor.

PİRİNÇ KARŞI BULGUR

Son haftalarda fiyatları geçen zamlarla, kilo fiyatı 700-800 liraya bulan pirinç yerine, kilo fiyatı 400 lira olan bulgurun tüketilmesi halinde vatandaşlar kilo başına 300-400 lira tasarruf sağlayabiliyor. Bu son değer ve fiyat açısından bulgurun pirinçten daha kalın olduğu söyleniyor. "Bünyem her şeyi kaldırabiliyorum" diyenler, hem de mutfaklarında önemli tasarruflar sağlayabiliyorlar.

BAKURUN YERİNİ NOHUT ALIYOR

Son iki yıldır vatandaşların yuvasını güdüren mercimek ve nohut, düştük fiyatları ve daha fazla beslenme değeri ile kuzeyden gelen rakibi oldu. Özellikle dar gelirli kesim için önemli bir besin öğesi olan mercimek, TV reklamları ile de halkta daha yaygın olarak kullanılmaya başlandı. "Pahalı dana" olarak bilinen kurutulmuş et, son yıllarda bu özellikler nedeniyle kilo başına 1000-1200 lirası gibi yüksek bir fiyattan satılıyor, nohut ve mercimek de bu fiyattan etten daha ucuz ve sağlıklı beslenme kaynağı olarak ön plana çıktı. Mercimek ve nohut, aynı zamanda, kanser riskini azalttığı ve kalp hastalıklarına karşı koruyucu etkisi olduğu da bilinen bir besindir. Prof. Dr. Ayşe Baysal

BAKURUN YERİNİ NOHUT ALIYOR

Son iki yıldır vatandaşların yuvasını güdüren mercimek ve nohut, düştük fiyatları ve daha fazla beslenme değeri ile kuzeyden gelen rakibi oldu. Özellikle dar gelirli kesim için önemli bir besin öğesi olan mercimek, TV reklamları ile de halkta daha yaygın olarak kullanılmaya başlandı. "Pahalı dana" olarak bilinen kurutulmuş et, son yıllarda bu özellikler nedeniyle kilo başına 1000-1200 lirası gibi yüksek bir fiyattan satılıyor, nohut ve mercimek de bu fiyattan etten daha ucuz ve sağlıklı beslenme kaynağı olarak ön plana çıktı. Mercimek ve nohut, aynı zamanda, kanser riskini azalttığı ve kalp hastalıklarına karşı koruyucu etkisi olduğu da bilinen bir besindir. Prof. Dr. Ayşe Baysal

Mercimekçi Profesör Ayşe Baysal

"Et yemeyin demedim ki"

ANKARA-Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ayşe Baysal, TV'deki programıyla izleniyor. Biz, et yemeyin demedim ki, vatandaşların akını karıştırıyor. Baysal, "Mercimek ve nohut tahıla bağlı olarak en ucuz seçenektir. Etle, balıkla, tavukla da dengelenebilir."

Prof. Dr. Baysal "TV'deki programıyla izleniyor, vatandaşların akını karıştırıyor" dedi.

Prof. Baysal'dan "Mercimek" savunması:

"Evine hiç et girmeyenler var"

• Prof. Dr. Ayşe Baysal, TV'deki mercimek ilgili yayına yönelik eleştirilerin haksız olduğunu söyledi ve "Biz et yemeyin demiyoruz" dedi.
• Prof. Baysal, "Halkımız tahıla bağlı besleniyor, buna karşı mercimek ve nohutu öneriyoruz, sebze ile desteklenmesini istiyoruz" şeklinde konuştu.

• Haber 6 sayfada

Son Havadis

ANKARA-Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ayşe Baysal, TV'deki programıyla izleniyor, vatandaşların akını karıştırıyor. Baysal, "Mercimek ve nohut tahıla bağlı olarak en ucuz seçenektir. Etle, balıkla, tavukla da dengelenebilir."

Prof. Dr. Ayşe Baysal'ın Mercimek ile İlgili Basında Yer Alan Haberleri

American Institute for Cancer Research

Home Reduce Your Cancer Risk Our Research How You Can Help Cancer Sur

Like 791 Tweet Kaydet Share Share 160

This article appears in the October 1, 2015 issue of AICR's eNews.

7 Cancer-Fighting Foods From Around the World

«



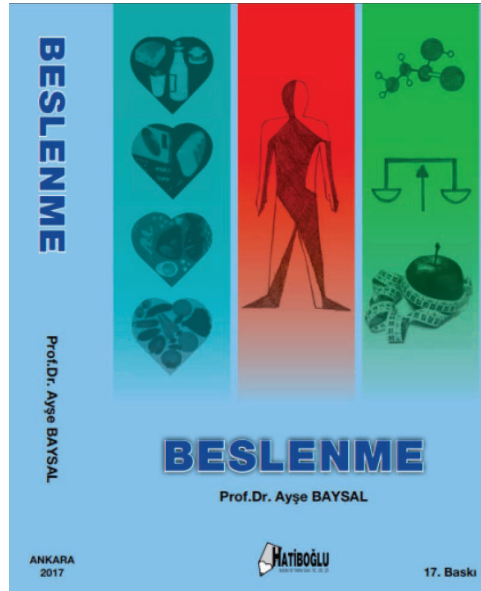
Mercimek Köftesi - Red Lentil Kofta (Turki) »

Köfte refers to ground meat (lamb or beef) or vegetable balls seasoned with plenty of herbs and spices. The vegetarian version is made with red lentils and fine bulgur, sprinkled with parsley and green onions.

Red lentil legumes provide protein and bulgur is a whole grain packed with fiber, which is linked to decreased risk of colorectal cancer.

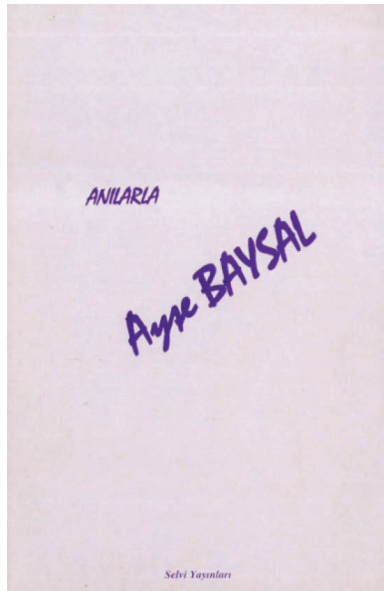
Try it: Try high-school winner's Mediterranean Faux-Lafel as is, or add some cooked lentils and your favorite spices.

"Beslenirken" programından 30 yıl sonra Amerikan Kanser Araştırmaları Enstitüsü (AIRC) kansere karşı farklı coğrafyalardan önerdiği ilk 7 besin içinde mercimek köftesi olduğunu açıkladı.

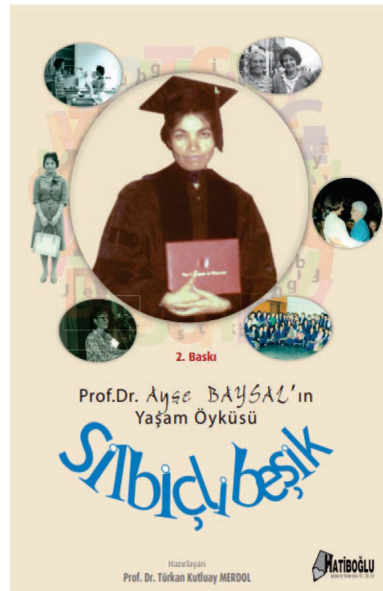


Prof. Dr. Ayşe Baysal'ın 2017 yılında 17. Baskısı basılan Beslenme Bilimi'nin Temel Kitabı. Ayrıca hocamızın Beslenme ve Diyetetik alanında, farklı konuları kapsayan kitapları da bulunmaktadır.

Prof. Dr. Ayşe Baysal'ın yaşam öyküsü 1997 yılında emekli olurken yayınlanan "Anılarla Ayşe Baysal" ve ilk baskısı 2011 yılında ve ikinci baskısı 2015 yılında Prof. Dr. Türkan Kutluay Merdol tarafından hazırlanan "Silbiçli Beşik" kitaplarından alınmıştır. Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nün tarihçesi ile ilgili kısımlar ise Prof. Dr. Ayşe Baysal ve Doç. Dr. Zehra Büyüktuncer Demirel tarafından hazırlanan ve Beslenme Diyet Dergisi 2012 yılı Aralık sayısında yer alan "Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü: 50 Yıllık Tarihçe" konulu editörden yazısından alınmıştır.



Anılarla Ayşe Baysal Kitabı, 1997



Silbiçli Beşik Kitabı, 2015

